

ĐỀ NGHỊ HỦY DỰ ÁN LUẬT BA ĐẶC KHU HÀNH CHÍNH KINH TẾ !

Trần thị Lành
Chủ tịch sáng lập Viện CODE
Hà Nội, ngày 16/08/2018

Bài viết không phân tích các mô hình đặc khu thất bại hay thành công trên thế giới, kể cả tiền khởi khu kinh tế mở Chu Lai theo quyết định số 108/2003/QĐ-TTg của Việt nam hay đặc khu kinh tế Thẩm quyền đầu tiên của Trung Quốc 1980 mà giới truyền thông tư bản thậm gọi ‘Silicon’ thứ hai của Hoa kỳ, để luận giải và quán chiếu tinh thần và ý thức phản biện với dự luật Đặc khu Hành chính Kinh tế Vân đồn, Bắc Vân phong và Phú quốc. Tại sao? *Thứ nhất*, mỗi quốc gia có đặc thù tự nhiên (hệ sinh thái), hạ tầng văn hóa xã hội và thể chế chính trị đặc thù của quốc gia đó. *Thứ hai*, mỗi quốc gia, vai trò của người đứng đầu cùng với bộ máy quản trị cương lĩnh, ý chí chính trị của người đứng đầu không thể giống nhau. *Thứ ba*, nền tảng hôn cốt về hiểu biết và ý thức trách nhiệm của công dân trước vận mệnh của mỗi quốc gia không thể giống nhau. *Nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt nam là một đất nước duy nhất trên hành tinh có một bộ Hiến pháp xuyên suốt hệ tư tưởng và ý chí lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt nam*, và được thể hiện nhất quán từ khi thành lập nước tại Hiến pháp 1946, đến 1959, 1980, 1992, đặc biệt khi đất nước đã chuyển mình trên lộ trình kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa 2013, Hiến pháp của nước ta vẫn tự tin và tự trọng ‘Nhà nước của Dân, do Dân và vì Dân...Do nhân dân làm chủ. Tất cả quyền lực nhà nước thuộc về nhân dân’. Điều 2. Điểm 1 và 2. Theo đó, ‘Đất, nước, khoáng sản, nguồn lợi từ vùng biển, bầu trời, các tài nguyên thiên nhiên khác, và các tài sản do nhà nước đầu tư, quản lý là tài sản công THUỘC SỞ HỮU TOÀN DÂN, do nhà nước ĐẠI DIỆN CHỦ SỞ HỮU và thống nhất quản lý’. Điều 53. Chương III. Hiến pháp 2013/11/28. Vậy, Dự án luật ba đặc khu hành chính kinh tế trên ba vùng địa chiến lược của quốc gia, tiến tới được thảo luận và thông qua tại Quốc hội kỳ họp tháng 11 năm 2018, có được hiểu rằng Đại biểu cao nhất của nhân dân đang có kế hoạch bán trời chưa có văn tự đồng ý của nhân dân không nhi?!

Nhân dân Việt Nam là chủ sở hữu lãnh thổ quốc gia Việt nam, đã, đang và sẽ tin cậy tuyệt đối vào các đại biểu Quốc hội, một hệ thống quyền lực cao nhất do Hiến pháp quy định, đặt niềm tin chưa bao giờ xao động kể từ khi đất nước độc lập (Hiến pháp 1946), cải cách ruộng đất và bắt đầu xây dựng đất nước tiến lên Chủ nghĩa Xã hội (Hiến pháp 1959), đối mặt với chiến tranh Mỹ Việt, giành hòa bình 1980, bước vào tái thiết đất nước hậu chiến tranh (1992), và hòa mình trong kinh tế thị trường (Hiến pháp 2013), những thăng trầm và bản lĩnh vượt lên những thăng trầm nhờ sự lãnh đạo của Đảng, cương lĩnh chính trị quy định tại Hiến pháp, không những để lại cho quốc gia Việt Nam một dòng sông lịch sử về bản lĩnh và tuệ thức dân tộc, một tinh thần yêu nước và trách nhiệm công dân độc đáo, trên một lãnh thổ có thể ví như thiên đường phương đông mà Tứ Đại gửi gắm cho con người và hệ thống quản trị lãnh thổ Việt nam. Ba điểm lựa chọn: Vân đồn, Bắc Vân phong và Phú Quốc là ba sáng tạo phẩm hạ giới tại thiên đường phương Đông, vậy mà, Bộ Kế hoạch và Đầu tư dám cả gan khởi xướng dự luật ba đặc khu hành chính kinh tế, quả là to gan thật. Chưa nói đến đó chính là ba bến đỗ siêu Kinh tế - Sinh thái Chính trị, nơi giao lưu tinh xảo và hoàn hảo về hải phận,

là bản đạp của nhiều phe phái dưới thủ đọan ‘đầu tư’ để *liếm lợi* từ bộ ba thiên đườg Phương Đờng này. Theo đó, không thể phân tích vì nước này hay nước khác đã thành công hay thất bại, để đưa ra những luận giải phản đỏi hay ủng hộ sự cần thiết có các đặc khu hành chính kinh tế hay không cần thiết trên các cách hiểu và cách tranh luận đa chiều.

Do vậy, bài viết tập trung phân tích 85 Điều thuộc VI chương và 5 phụ lục của Dự luật Đặc khu hành chính kinh tế, tương quan đọc đáo giữa các điều và các chương trong dự luật, tìm ra những điều, những điểm thể hiện tư duy đột phá về thể chế, sáng tạo về tư duy, tuệ tri và logic trong phong cách quản trị của dự luật được định danh là “Đặc khu hành chính kinh tế” của một quốc gia mới nỏi.

Tuy nhiên khi nghiên cứu kỹ toàn bộ 85 Điều, tại Chương II. Qui hoạch đặc khu, Chương III. Cơ chế, chính sách đặc biệt về phát triển kinh tế- xã hội tại đặc khu và Chương IV. Tổ chức và hoạt độn của chính quyền địa phương và cơ quan khác của Nhà nước ở Đặc khu, đây là *ba chương trụ cột quyết định hồn cốt của chiến lược Đặc khu thì quả là thất vọng hoàn toàn*. Thứ nhất, cả ba chương này toát lên một hiện tượng vô hồn của toàn dự luật đỏi với tam giác thiên đườg phương đờng. Thứ hai, cả ba chương của dự luật trống vắng cả chính kiến lẫn tư duy của một dự luật đặc khu hành chính kinh tế. Thứ ba, phong cách sử dụng từ ngữ tại các điều, các điểm không thể hiện ngữ nghĩa mang tính luật, đặc biệt là luật đặc khu. Thứ tư, cái gọi là đặc khu chỉ có thể hiểu qua từ, ngữ và nghĩa được thể hiện rõ nhất là bán bất độn sản (tài nguyên đất) 99 năm cho các chủ đầu tư kinh doanh và, các hạng mục phát triển thể hiện ở 5 phụ lục là một liệt kê rập khuôn, máy móc, thiếu hiểu biết và thể hiện một dự luật được chép lại từ những thông điệp phát triển kinh tế bình thường như mọi nơi vẫn a zua lẫn nhau trên toàn thế giới. Thứ năm, một dự luật thiếu cả những hiểu biết cơ bản nhất về định hướng chiến lược kinh tế thuỳ túy của một quốc gia có một lịch sử phát triển đọc đáo và sáng tạo xưa và nay thể hiện tại các Điều 10, 11, 12, 13, 14 Quy hoạch, thẩm định qui hoạch, duyệt qui hoạch, Điều 41, 42, 43, 44 gọi là cơ chế ưu đãi, Điều 54, 55, 56, 57 gọi là chính sách ưu đãi, Điều 60, 61, 62, 63, 64, 65 gọi là quản trị đặc khu mà bản chất là bành trướng thêm những tụ điểm phát triển kinh tế đơn thuần để chào mời các nhà kinh doanh tiền tệ, theo đó là một qui trình quản trị rập khuôn bắt đắc dĩ như bao nhiêu tụ điểm kinh tế khác hiện nay. Khu kinh tế công nghiệp Formosa đàng diễn ra trước mắt quá đủ cho Quốc Hội và Bộ Chính trị suy ngẫm về một kịch bản ấu trĩ của quá khứ, để thiết kế cho một kịch bản phát triển kinh tế hiện tại ít nhất không lặp lại quá khứ sai lầm của Formosa kia nỏi riêng; và kinh nghiệm xương máu sau chiến tranh, với sự thất bại đau đón trong quản trị 11 tập đọan kinh tế và; 90 tổng công ty nhà nước suốt 42 năm qua đã chứng minh năng lực quản lý yếu kém, thiếu chuyên nghiệp, thiếu minh bạch và thiếu kinh nghiệm quản trị đã để lại hậu họa cho đất nước và nhân dân phải gánh chịu không chỉ dừng lại ở 42 năm qua, mà dư âm còn dai dẳng nhiều thập kỷ tới, gây tổn thương và sự phân tâm lớn tới lòng dân và ý Đảng cũng như niềm tin vào sự lãnh đạo đất nước của thế hệ tương lai. Do vậy, việc Quốc hội xin lỗi và chấm dứt dự định xây dựng dự án luật ba đặc khu hành chính kinh tế Vân đờn, Bắc Vân phong và Phú quốc trước nhân dân là việc làm ân nghĩa và trọn trách đỏi với nhân dân theo đúng lời dạy của Tổng Bí thư “Việc đại sự phải biết hỏi ý dân” và nghĩa vụ thiêng liêng nhất quy định tại Hiến pháp./.